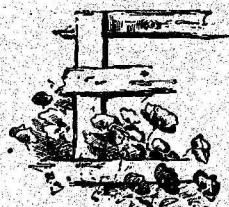

ΩΜΟΡΦΕΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ

ΝΑ διήγημα, ποῦ ἐδιά-
βεσα σήμερα, μέσα εἰς
τὸ ὅποιον κάποιος περι-
πλανάται, ἐνῷ χιονίζει,
παρακολουθῶν τις σκη-

νες ποῦ συμβαίνουν στους δρόμους ποῦ περνά,
καὶ ἡ ἔμορφη ἐντύπωση, ποῦ τοῦ ἀφίνει πάντα
ὅ περιπάτος αὐτός, μ' ἔκαμε νὰ θυμηθῶ μιχ
παρούσια εὐχαρίστηση ποῦ ἥσθινόμουν καὶ ἐγώ
ἄλλοτε νὰ βγαίνω μὲ τὰ χιονιά ^{ταχείας} τις κακο-
καιρίες εἶνα ἄπο τὴν πόλιν, σὲ μακρινούς περι-
πάτους, καὶ νὰ ἐπιστρέψω τὸ βράδυ κατάκοπη
καὶ παγωμένη, ἔτοιμη νὰ ἐπαναλάβω τὴν ἐπαύ-
ριον τὴν ἴδια διασκέδασι, ἔχουσα γιὰ συνοδο-
πόρο τὸν ἀδελφό μου, εἰς τὸν δποιον ἄρεσαν ἐπι-
στησαν αὐτοῦ τοῦ εἴδους αἱ ἐκδρομῆι.

Τὸ πρώτι μόλις ξυπνοῦσα, ἐπλησίαζα στὸ πα-
ράθυρο κι' ἔβλεπα τὸν οὐρανὸ μ' ἀνήσυχο βλέμ-
μα. Σώνει νὰ μὴν ἔθρεχε. Ο βροᾶς δὲ μᾶς
τρόμαζε καθόλου, καὶ τὰ σύννεφα εἶχαν περίσ-
σιν ποιῆση. Μόνο ἡ βροᾶ μᾶς κρατοῦσε· ἦτον
ὄχληρά καὶ μᾶς χαλοῦσε κάποτε τὰ σχέδια.
Ἐλάσπωνε τὸ χῶμα καὶ μᾶς ἔκανε ἀγνώριστους
στὴν ἐπιστροφή. "Οταν ὅμως εἶχαμε μόνο κρύο,
όλο τὸ πρώτι τὸ περγούσαμε εῦθυμοι, γιατὶ ἐφν-
τάζομαστε τὴν εὐχαρίστησι ποῦ μᾶς περίμενε.

Συχνὰ ἑκούσιασμε καὶ βιβλία. Ποιήμα-
τα, περιοδικά, ἐφημερίδες, δ.τι ἐτύχαινε. Κι'
ἡταν ἀληθινὴ χαρὰ δ.τι ἐνοιώθημε ἔκει μακριὰ
ἀπὸ τὴν πόλη, μέσα στὴ χιονιά κουβεντιάζον-
τας γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα μεγαλόφωνα, προ-
χωρῶντες πάντοτε μὲ τὰ μάτια γεμάτα δά-
κρυα ^{ἀπὸ} τὸ δυνατὸ ὄέρχ, ποῦ μᾶς χτυποῦσε
στὸ πρόσωπο, μὲ τὰ χεριά παγωμένα... χιόνι!

Κάποτε ἐλέγαμε: Τὶ νὰ συλλογιοῦνται ὄραγε
ὅσοι μᾶς βλέπουν; χωρὶς ἄλλο θὰ μᾶς πέρνουν
γιὰ πολὺ ἀλλόκοτους, ἀφοῦ ἀπὸ τὰ φορέματά
μας θὰ καταλαβαίνουν, πῶς ἔχουμε ἔνα ζεστὸ
σπίτι κι' ἔνα ἀναμένο τζάκι, ποῦ ἀφίνομε, γιὰ νὰ
βγοῦμε νὰ ξεπαγιάσωμε μαζί μ' αὐτούς, ποῦ ἦ-

σαν ἀναγκασμένοι νὰ πάνε στὴν ἔξοχή. "Αλλος
νὰ σκάψῃ καὶ νὰ σπείρῃ τὸ χωράφι του, ἄλλος
νὰ βρῇ κάμποσα χόρτα νὰ τὰ βράσουν τὰ παῖδιά
του τὸ βράδυ. Αὔτοί ποῦ συναντούσαμε ἦσαν
όλοι χωρικοὶ καὶ φτωχοὶ ἄνθρωποι.

Μιὰ φορά ἐκατεβήκαμε στὴν ἀκρογιαλιά.
Τὰ κύματα πελώρια ἐκυνηγοῦσαν τόνα τ' ἄλ-
λο κι' ἔρχοταν κι' ἐπεφταν στὰ πόδια μῆς
λαχανικούμενα — ἀποσταμένα λές ἀπὸ τὸ τρέ-
ξιμο. Ἐκείνη ὅμως τὴν ἡμέρα ἐλανε πειδὸν κρύο
ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλαις μέραις, κι' ἐτρέμαμε, καὶ
δὲν μπορούσαμε νὰ μιλήσωμε, κι' εἴπα στὸν
ἄδελφό μου νὰ γυρίσωμε στὸ σπίτι μας, γιατὶ
μποροῦσε γάλαρωστήσωμε.

'Εσυμφώνησε εἰδίκες, κι' ἐπήραμε ἐπιστρέ-
φοντες ἔνα δρόμο, ποῦ θὰ μᾶς ἔφερνε συντομώ-
τερα στὴν πόλι. "Ογαν, ἐκεὶ ποῦ πηγαίναμε,
εἴδαμε τὴν πόρτα εἰνὸς παληοῦ, ἐγκαταλειπ-
μένου νεκροταφείου ἀνοιχτή, καὶ μᾶς ἥρθε ἡ
περιέργεια νὰ μποῦμε νὰ δοῦμε.

"Εμπήκαμε. "Ολοι οἱ τάφοι ἦσαν ζέσκεποι.
Τοὺς ἁνοίξαν γιὰ νὰ πάρουν τὰ κόκκαλα, νὰ
τὰ φέρουν στὸ καινούργιο νεκροταφεῖο, καὶ
τώρα ἔμεναν ἀδειανὰ κι' ἀκατοίκιτα τὰ σπη-
τάκια τῶν νεκρῶν. Νά, ποῦ δὲν είνε πάντοτε
αἰώνια κατοικία δ. ταφος. "Έχουμε κι' ἀπὸ δῶ
μετακομίσεις — μὲ τὴ διαφορὰ πῶς αὐτὲς δὲν
ἔχουν τὶς φασαρίες πούχουν αἱ μετακομίσεις τῶν
ζωτανῶν.

Πειδὸ μακριὰ εἶδαμε ἔνα μισοχαλασμένο ἐκ-
κλησάκι.

—Νὰ πάμε νὰ κάμωμε τὸ σταυρό μας;
—Ναι. Τὸ ἐκκλησάκι εἶχε γίνει χωνευτῆρι.
"Ολα τὰ κόκκαλα τῶν τάφων εἶχαν διχθεῖ ἐκεῖ
μέσα κι' ἐσχηματίσθηκε ἔνας μεγάλος σωρὸς κοκ-
κάλων. Κρανία — κερκίδες — ὠλένες — περέτες —
λεκάνες — δ.τι θέλεις. Δὲν ἐδειλιάσαμε καθόλου
κι' ἐπειδὴ ἡταν ζεστασιὰ ἐμπήκαμε μέσα
κι' ἐκυττάζαμε. "Έξαφνα ἀκούσαμε τρίξιμο
πούζγαινε ἀπὸ τὸ σωρό. Κάποιο ζωύφιο θὰ σκά-
λιζε νὰ βρῇ τίποτε ἀπομεινάρι σάρκας.

Τὰ κόκκαλα ἔκεινα θέγχαν φάσει πολλές βρ.

χές, γιατὶ ἡσαν ἀσπρα — ἀσπρα καὶ δὲν συχάθηκα καθόλου νὰ πιάσω ἔνα κρανίο καὶ νὰ τὸ κυττάξω πολλὴ ὥρα — ἡταν τὸ μόνο πούχε ἀπομείνει δλάκερο μὲ κάτι θαυμάσια δόντια. Κανενὸς νέου δίχως ἄλλο. Οἱ ἀδελφός μου μιμούμενος ἐμένα ἔπιασε δύο μεγάλα κόκκαλα, ποῦ τὰ συγκρυτοῦσαν τὰ νεῦρα· τὰ πῆρε μὲ τὰ δυό του χέρια καὶ τὰ ἀνοιγόκλεισε δίδοντάς των τὴν κλινησιν ποῦ τους ἔδιδε κι' ἔκεινος ποῦ τάχε, σᾶν ἔζοῦσε. Δὲν ἐτρέμαψε πλειά κι' ὁ φόβος ν' ἀρρωστήσωμε εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ νοῦ μας. Ἐπὶ τέλους βαρεθήκαμε καὶ ἐφύγαμε. Απ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μᾶς ἐπερίμενε πάλι ἡ χιονιά· καὶ πάλι ἀρχήσαμε νὰ τρέμωμε· ἐμένα μοῦ πονοῦσε καὶ τὸ κεφάλι μου, κι' ἔλεγα στὸν ἀδελφό μου, πῶς τὰ πόδια μου ἡταν κομμένα ἀπὸ τὴν κούρασι. Μ' ἀποκρίνουνταν στερεότυπα κάθε φορὰ ποῦ ἐπαραπονούμουν, πῶς ἔχοντεύαμε νὰ φτάσωμε στὴν πόλη.

Ἡταν πλειά νύχτα, σᾶν ἐμπήκαμε στὸ σπίτι μας. Ἡ μεγάλη λάμπα ἐφώτιζε τὸ δωμάτιο χαρούμενα, καὶ τὸ ὑψηλὸ τούρκικο μαγκάλι, γεμάτο κάρβουνα, ἔζεσταινε φιλόστοργα τὰ μέλη, ποῦ ἡσαν παγωμένα.

Ἡ μητέρα μας ἤρρενε δίπλα στὸ τραπέζι,

καὶ τὰ μικρά μας ἀδελφάκια κοντά της ἔγραφαν τὰ μαθήματά των. Οἱ Πατέρας μας δὲν εἶχεν ἔρθει ἀκόμη, καὶ μέσα ἀκούσυνταν ἡ ὑπερέτριχ, ποῦ ἐτοίμαζε τὸ δεῖπνο στὴν τραπέζαρια.

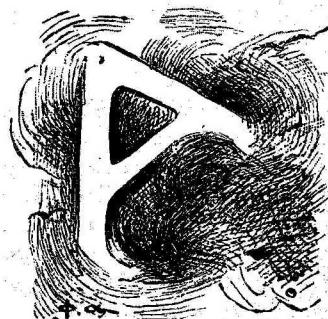
Ἐκεῖνο τὸ βράδυ δὲν ἐκάθητα νὰ φάω μὲ τοὺς ἄλλους. Ἀνέβηκα νωρὶς-νωρὶς στὴν κάραρά μου καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἥμουν βαρειά ἀρρωστη. Πλευρίτιδα εἶχε πεῖ ὁ γιατρός. Στὰ παραμῆλητὰ τοῦ πυρετοῦ ἔκανα λόγο γιὰ κόκκαλα, γιὰ κύματα, καὶ πῶς ἔκανε κρύο. Δέκα πέντε μέραις ἐμεινα τὸ κρεβάτι, κι' ἄλλαις τόσες περιπατοῦσα μέσα στὸ δωμάτιο. Τὴν πρώτη φορὰ ποῦ βγῆκα ἡταν πολὺς-πολὺς ἥλιος, κι' ἐπειδὴ ἥμουν πολὺ ἀδύνατη πῆγα μὲ ἀμάξι.

"Εκτοτε, ἔχουν περάσει δυο χρόνια, εἴμαι φιλάσθενη, ἀρρωστῶ μὲ τὸ παραμικρό, κουράζομαι εὔκολα, κι' ὁ μόνος περίπατος ποῦ κάνω είνε ἵσα με τὸ νεκροταφεῖο, ἀδιάφορο δὲν είνε χειμῶνας ἡ κκλοκαΐρι. Ἡ μητέρα μας ἀπέθανε, κι' ὁ ἀδελφός μου ἐψυγε καὶ πῆγε πολὺ μακριά, μὲ τ' ὄνειρο νὰ γίνη μεγάλος καλλιτέχνης.

LALO DE GASTRO

• A V E M A R I A •

A Melle Lucie Gibier

VE Maria plena di
gracie... Ἡρχετο
ἀπὸ μακριά, ἀπλώ-
νετο ἐπάνω στὴ θά-
λασσα καὶ ὑπερέ-
χάνετο μέσα στὸ
μυστηριό τῶν ἀγρι-
εμένων κυμάτων...
καὶ πάλιν ὁ θυμω-

μένος βορρηῆς ἐφερ-
νε σᾶν θρήνο, σᾶν παράκλησι τές φωνές τῶν γυναι-
κῶν καὶ τῶν παιδιῶν, ποῦ φθάγανε σιγά σιγά ἀπὸ
τὸ μικρὸ χωρὶς στὸν ἔρημο γιαλό... καὶ φαινότανε
τώρα μέσα στὸ σκοτάδι τῆς υγκτὸς μιὰ μάζα πολὺ¹
μαύρη, ποῦ προχωροῦσε, προχωροῦσε... καὶ ἀκούε-
το πεὶς καθαρά... Λνε Maria... ave Maria... καὶ ἡ
λοιπὴ προσευχὴ ἐχάνετο μέσα στὸν ἀέρα... καὶ προχωροῦσαν αἱ γυναικεῖς καὶ ἔσεργον τὰ μικρὰ
παιδάκια τους ἀπὸ τὸ χέρι... καὶ φάσσανε στὸ γιαλό
καὶ τριγυρίσανε τὸν μεγάλο ξύλινο Σταυρό, ποῦ
τώρα χρόνια πολλὰ εἶνε στημένος ἐκεὶ στὴν ἄκρη
τοῦ γιαλοῦ, γιὰ νὰ στέλνῃ τὴν ύγκτα μιὰ φωτεινὴ

ἀκτῖνα στοὺς καλοὺς ψαράδες, ποῦ ἀφίγουνε τὰ
ἀγαπημένα τους παιδιά καὶ τές καλές γυναικεῖς καὶ
φεύγουνε μὲ τές βορκούλες τοὺς καὶ πᾶν ἐκεὶ
κάτω μακριά, στὸ ἀνοικτὸ πέλαγος γιὰ νὰ φα-
ρέψουνε καὶ νὰ κερδίσουνε τὸ ψωμὶ τῆς οἰκογε-
νεῖας των.

Τριγυρίσανε λοιπὸν τὸν Σταυρὸ αἱ δυστυχ-
ισμένες γυναικεῖς... σηκώσανε τὰ χέρια ὡς τὸν οὐ-
ρανό, κλάφανε... καὶ παρακαλέσανε τὴν Μητέρα
τοῦ Χριστοῦ νὰ σώσῃ τοὺς πατέρας τῶν μικρῶν
των ἀπ' τὸν θυμὸ τῆς κατηραμένης θαλάσσης μὲ
τὰ μαύρα φοβερὰ κύματά της...

Εἶχαν φύγη οἱ δυστυχεῖς ψαράδες τὸ δεῖλινό
μ' ἔνα Ἀπριλιάτικον ἥλιον γέλοιο καὶ
χαρά... μὰ σόσ ὁ Ἡλιός ἐγέρνε πρὸς τὴν δύσι... τόσο
ἡ θάλασσα ἀγρίευε... τὰ κύματα μεγαλώνανε...
μαυρίζανε... καὶ τέλος ἡ καταιγὶς ἔρριξε δλη της
τὴ λύσσα στὴν θάλασσα καὶ στὸν οὐρανό καὶ
βροντοῦσε καὶ ἀστραπεῖς καὶ μούγγιρις ὁ βορρηῆς
καὶ αἱ δυστυχισμένες μητέρες ἐτρεξαν γλήγορα
στὸ γιαλό μὲ τὰ παιδιά τους... γιὰ νὰ παρακαλέ-
σουνε τὸν Θεὸν γιὰ νὰ στείλουνε τὴν ψυχὴ τους
ὡς ἐκεὶ κάτω στὸν ὄρεζοντα... καὶ νὰ σώσουν μὲ
τές εὐχές των ἐκείνους ποῦ ἀγαπούσανε... καὶ
κλαγγανε ἀκόμη, παραμιλούσανε μὲ τὰ κύματα,